

Dosarul nr. 2rh-84/20

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: Z.Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N.Budăi, V.Efros, I.Muruianu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: V.Doagă, Iu.Oprea, N.Vascan, V.Burduh, T.Chișca-Doneva)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de către Gheorghe Balaban,
în cauza civilă, la cererea lui Gheorghe Balaban, persoane interesate
Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză
medico-militară a Forțelor Armate cu privire la constatarea faptului provocării
traumei ca urmare a îndeplinirii serviciului militar,

împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care
au fost admise recursurile declarate de Ministerul Apărării al Republicii
Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate, au
fost casate decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea
din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cimișlia și a fost emisă o nouă hotărâre,
prin care a fost respinsă acțiunea,

c o n s t a t ă :

La data de 22 septembrie 2016 Balaban Gheorghe a depus cerere în
procedură specială, persoane interesate Ministerul Apărării al Republicii
Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate,
privind constatarea faptului provocării traumei ca urmare a îndeplinirii
serviciului militar în perioada acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității
teritoriale și independenței Republicii Moldova.

În motivarea cererii, petiționarul a invocat că în anul 1992 a participat la
luptele pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii
Moldova. La începutul lunii iulie 1992, fiind pe platoul de luptă, a fost rănit la
cap în urma unei explozii și și-a pierdut cunoștința.

Pe câmpul de luptă de către asistenții medicali i-a fost acordat ajutorul medical, în cort, în condiții de luptă, fapt neînregistrat în fișele medicale sau extrasele medicale.

După provocarea leziunilor corporale în regiunea capului, fiind tratat pe câmpul de luptă, nu a putut obține o confirmare de la Ministerul Apărării al Republicii Moldova despre acest fapt, deoarece în caz de situații excepționale și tratament în timp de război nu se completa fișă medicală.

Balaban Gheorghe a indicat că prin Raportul de constatare medico - legală nr. 25 din 1 februarie 2016 s-a concluzionat că i-au fost depistate leziuni corporale sub formă de două cicatrice pe cap din dreapta, care sunt rezultatul cicatrizării unor plăgi, care au putut fi cauzate prin acțiunea traumatică a unor schije parvenite dintr-o explozie, posibil în timpul și circumstanțele indicate.

Petiționarul a precizat că după efectuarea expertizei s-a adresat Ministerului Apărării al Republicii Moldova întru confirmarea faptului provocării traumei în urma îndeplinirii serviciului militar, însă prin răspunsul din 3 iunie 2016, i-a fost comunicat că nu au fost identificate în arhive documente ce ar confirma traumatismul său.

Astfel, în opinia lui Balaban Gheorghe, prin răspunsul primit, rezultă că constituirea actului de provocare a leziunilor corporale în timpul acțiunilor de război este imposibilă și se poate efectua numai în baza hotărârii instanței de judecată.

În drept, petiționarul și-a întemeiat prezenta cerere în baza art. 279, 280, 281 alin. (1) și (2) lit.c) și 282-284 CPC, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 897 din 23 iulie 2003.

Balaban Gheorghe a solicitat constatarea faptului provocării traumei, dânsul fiind născut la xxxx, domiciliat str. xxxx, nr. xxxx, ca urmare a îndeplinirii serviciului militar în perioada acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cimișlia a fost admisă cererea depusă de Gheorghe Balaban și s-a constatat faptul provocării traumei lui Gheorghe Balaban, născut la xxxx, domiciliat str. xxxx, or. xxxx, ca urmare a îndeplinirii serviciului militar în perioada acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Prin decizia din 14 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile depuse de Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate și a fost casată integral hotărârea din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cimișlia și a fost emisă o încheiere, prin care a fost scoasă de pe rol cererea depusă de Gheorghe Balaban cu privire la constatarea faptului provocării traumei ca urmare a îndeplinirii serviciului militar, indicându-se că la caz s-a stabilit existența unui litigiu de drept. Concomitent, a fost explicat lui Gheorghe Balaban că după înlăturarea circumstanțelor ce au dus la scoaterea cererii de pe rol, poate adresa instanței o nouă cerere conform dispozițiilor generale în instanța de drept comun.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 12 iulie 2017 a admis recursul declarat de către Balaban Gheorghe, a casat decizia din 14 martie 2017 a Curții

de Apel Chișinău și a restituit cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. (f.d. 165-172, vol.I).

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 noiembrie 2017 a respins apelurile declarate de Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate și a fost menținută hotărârea din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cimișlia. (f.d. 208-217, vol.I)

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate, au fost casate decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cimișlia și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către Gheorghe Balaban, persoane interesate Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate cu privire la constatarea faptului provocării traumei ca urmare a îndeplinirii serviciului militar (f.d. 24-34, vol.II).

La data de 15 martie 2019, Gheorghe Balaban a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei enunțate cu restituirea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire depusă de Gheorghe Balaban a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

La data de 9 decembrie 2019 Gheorghe Balaban a depus repetat cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și deciziei instanței de apel din 16 noiembrie 2017 cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea din 15 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire depusă de Gheorghe Balaban a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

La data de 19 august 2020 Gheorghe Balaban a depus repetat cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și a deciziei instanței de apel din 16 noiembrie 2017 cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, în sensul că i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale cauzei, care influențează soluția, despre care nu a avut cunoștință la data examinării cauzei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Gheorghe Balaban.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 din același cod, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 Cod de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 Cod de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Gheorghe Balaban cu referire la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, a prezentat în susținerea cererii de revizuire copia scrisorii Asociației Veteranilor Războilor 1992 Tiras-Tighina; concluzia consultativă din 10 februarie 2008, 26 noiembrie 2014 și foaia de examinare din 2 ianuarie 2019 emisă de Institutul de Neurologie și Neurochirurgie; concluzia consultativă din 26 noiembrie 2014; copia scrisorii nr. 01-10/857 din 19 decembrie 2018 eliberată de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul raional Criuleni; scrisoarea nr. b-4 5580/18 din 31 octombrie 2018 emisă de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; scrisoarea nr. b-5580/18 din 27 noiembrie 2018 eliberată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de muncă; scrisoarea nr. 08-3235/18 din 22 octombrie 2018 eliberată de Cancelaria de Stat; raportul de constatare medico-legală nr. 25 din 1 februarie 2016; fotografia în care pot fi observate cicatricile revizuentului în zona capului; foaia de examinare emisă de Institutul de Neurologie și Neurochirurgie din 3 iunie 2020 și examenul duplex a vaselor extra și intracraniene din 3 iunie 2020.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuentului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că circumstanțele invocate de către Gheorghe Balaban în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, or, revizuentul făcând referire la înscrisurile anexate la cererea de revizuire, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale cauzei, nu a făcut dovada faptului că nu a cunoscut aceste circumstanțe anterior și nu a avut posibilitatea de a le cunoaște.

În acest context, instanța de recurs mai reține că Gheorghe Balaban nu a fost lipsit, în sensul art. 56 alin. (1) coroborat cu art. 118 alin. (1) și 119 Cod de procedură civilă, să reclame probe, să formuleze cereri și să prezinte instanței de judecată dovezile de care dispune.

Mai mult, revizuentul Gheorghe Balaban nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării cauzei a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele enunțate pentru soluționarea cauzei, inclusiv și pentru obținerea răspunsurilor și a actelor oferite de instituțiile de stat, condiție care este direct impusă prin lege.

Astfel, circumstanțele enunțate nu pot constitui împrejurări noi, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute.

În circumstanțele relevate se constată că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea deciziei.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a deciziei contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Gheorghe Balaban în cererea de revizuire nu a invocat niciun temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res iudicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Gheorghe Balaban, ca fiind inadmisibilă

În conformitate cu art. art. 270, 449 lit. b), art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Gheorghe Balaban împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea lui Gheorghe Balaban, persoane interesate Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate cu privire la constatarea faptului provocării traumei ca urmare a îndeplinirii serviciului militar.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Iurie Bejenaru